

دوره اول :

۱ - فارسی

سال اول — قرائت : قطعات منتخبه از نظم و شعر فصحا و شعرای معروف با توجه به معانی لغات و فهم مقصود (در حدود گلستان و بوستان)

انشاء : نوشتن موضوعات سهل

دیکته : مشق صحت املاء

سال دوم و سوم : تکمیل مواد سال قبل از روی کتاب مرزبان نامه - قابوس نامه - منشات قائم مقام .

۲ - صرف عربی

سال اول : تقسیمات فعل - ابواب مجرد و مزیدفیه - لازم و متعدی - معلوم و مجھول - نون تاکید - معتلات - قواعد اعلام و ابدال و ادغام - اقسام اسم و اوزان آن - جامد و مشتق - اوزان سماعی و قیاسی - مصادر - اسم مصدر - اسم فاعل - اسم مفعول - اسم زمان و مکان و آلت - صفة مشبه - اوزان بیالله - افعال التفضیل - جمع و تثنیه - جمع سالم و مکسر - تصفیر - نسبت و قلب (در حدود کتاب صرف میر)

سال دوم و سوم : تکمیل مواد سال قبل (در حدود شرح تصریف)

۳ - نحو

سال اول : کلمه و کلام و اقسام آن - اعراب و بناء - مواضع نصب و رفع و جزم فعل مواضع رفع و نصب و جرام - اقسام اسم - معرفه و نکره - تذکیر و تأثیت - اسماء عدد - اسماء افعال توازع - اقسام حرف (در حدود عوامل)

سال دوم : تکمیل مواد سال قبل (در حدود کتاب هدایة)

سال سوم : تکمیل مواد سال قبل (از روی کتاب شرح قطر)

۴ - منطق

سال اول و دوم : ندارد

سال سوم : در حدود کتاب کبری

۵ - قرائت عربی

سال اول : در حدود جلد اول مجانی الادب

سال دوم : در حدود جلد دوم مجانی الادب

سال سوم : در حدود جلد سوم مجانی الادب

۶ - حساب

یک دوره حساب کامل : عمل اصلی - صحاح و اعتبار - سال اول

قابلیت تقسیم اعداد از یک تا ده - تجزیه اعداد بعوامل اول

برای بزرگترین عادو کوچکترین مضرب مشترک - کسر

متعارفه و اعمال کسر - تحویل کسر باعتبار و بالعکس - سال دوم .

مقیاسات ایران - تناسب - ربع مفرد - تسهیم به نسبت - مشارکت

اختلاط و امتزاج جذر و کعب در حدود حساب متوسطه

سال سوم آقای رهنما

۷ - فقه

سال اول و دوم ، رؤس مسائل شرعیه (زبان فارسی)

طهارت (وضوء و غسل و تیم) - میاه - اغسال و احیه و سال سوم .

مندوبه - احکام اموات - صلوة - زکوة - خس - صوم - حج

جهاد - امر بمعروف و نهی از منکر از روی کتاب شرایع

(از اول کتاب تا تجارت)

۸ - اصول

سال اول و دوم ، ندارد

سال سوم ، از روی کتاب معالم (از اول کتاب تا مطلب رابع)

۹ - تاریخ

سال اول ،

سال دوم ، تاریخ ایران بطور اختصار - تاریخ اسلام بطور اختصار

سال سوم ،

۱۰ - جغرافیا

سال اول

سال دوم ، جغرافیای عالم بطور اختصار - جغرافیای ایران بطور ته

سال سوم ،

۱۱- مشق خط

دوره دویم - شعبه منقول :

۱ - فارسی

سال چهارم ،

از روی کتاب کلیله و دمنه

سال پنجم ،

سال ششم ، ندارد

۲ - صرف

سال چهارم ،

در حدود کنار شرح نظام

سال پنجم ،

سال ششم ، ندارد

۳ - نحو

سال چهارم ،

در حدود کتاب سیوطی نصف اول

سال پنجم ،

کتاب سیوطی دوم

سال ششم ،

از روی کتاب جامی

۴ - منطق

سال چهارم ،

از روی حاشیه ملا عبدالله

سال پنجم ،

کتاب شمسیه (از اول کتاب تا ابتدای مبحث قیاس)

سال ششم ،

کتاب شمسیه (از ابتدای مبحث قیاس آخر کتاب)

۵ - فقه

سال چهارم ،

از آجارت تا آخر نکاح و توابع آن (از کتاب شرایم)

سال پنجم ،

جلد اول شرح لمعه

سال ششم ،

جلد دوم شرح لمعه

۶ - اصول

- | | |
|-----------|---|
| سال چهارم | کتاب معلم از مطلب راجع مطلق و مقید تا آخر کتاب |
| سال پنجم | کتاب قوانین از ابتدای جلد اول تا باب ثالث (فی العموم والخصوص) |
| سال ششم | کتاب قوانین از باب ثالث تا مقصود ثالث (فی السنہ) |

۷ - قرائت عربیه

- | | |
|-----------|--------------------|
| سال چهارم | اشعار معلقه |
| سال پنجم | نهج البلاغه - صافی |
| سال ششم | |

۱۰

دستور دوره تعلیمات علوم عالیه دینیه (شعبه منقول) مصوب اسفند ۱۳۱۰

ال اول

- | | |
|--|-------------------|
| ۱ - فقه : جلد اول ریاض | چهار ساعت در هفته |
| ۲ - اصول : کتاب فضول | |
| ۳ - منطق : یک دوره لالی حاجی سبزواری | دو |
| ۴ - ادبیات : جلد اول امالی سید مرتضی | « |
| ۵ - تفسیر : مقدمه تفسیر صافی | « |
| ۶ - تاریخ اسلام : از ظهور اسلام تا شهادت علی علیه السلام « | |
| ۷ - حساب : یک دوره متوسطه | |

سال دوم

- | | |
|---------------------------|-----------------|
| ۱ - فقه : جلد دوم ریاض | پنج ساعت در هفت |
| ۲ - اصول : اول کفایه | « « سه |
| ۳ - رجال : رجال علامه | « « یک |
| ۴ - جبر : یک درجه | « « دو |
| ۵ - تفسیر : جلد اول یضاوی | |

- ۶ - ادبیات : جلد دوم امالی سید مرتضی
 ۷ - تاریخ اسلام : از خلافت امام حسن تا غیبت کبری «
 ۸ - کلام : شرح تحریر علامه

سال سوم

- | | |
|-------------------|---|
| چهار ساعت در هفته | ۹ - فقه : مکاسب محترمہ شیخ |
| « « « چهار « « | ۱۰ - اصول : از اول رسائل شیخ تا دلیل انسداد |
| « « « سه | ۱۱ - فلسفه : امور عامہ شرح منظومہ |
| « « « یک | ۱۲ - عالم درایة الحدیث : درایة شیخ بهائی |
| « « « دو | ۱۳ - تفسیر : جلد دوم تفسیر یضاوی |
| « « « سه | ۱۴ - هیئت : یک دوره مختص |
| « « « سه | ۱۵ - کلام : هیله شرح تحریر علامه |
| « « « سه | ۱۶ - معانی : دلائل الاعجاز |

سال چهارم

- | | |
|---|-------------------------------|
| ۹ - فقه : منابر شیخ از اول یعنی تا شرایط عوضین بیج ساعت در هفته | ۱ - اصول : رسائل |
| ۱۰ - اصول : رسائل شش | ۲ - علم الروایه : اخبار مشکله |
| ۱۱ - علم الروایه : اخبار مشکله سه | ۱۲ - فلسفه : شرح مسطومہ |

سال پنجم

- | | |
|-----------------|---------------------------------------|
| شش ساعت در هفته | ۱ - فقه : از شرایط عوضین تا خیار ساقط |
| « « « | ۲ - اصول : رسائل |
| « « « دو | ۳ - علم الروایه : اخبار مشکله |

سال ششم

- | | |
|-----------------|---|
| شش ساعت در هفته | ۱ - فقه : از خیار خامس تا آخر مناجر شیخ |
| « « « | ۲ - اصول : جلد دوم کفایه |
| « « « دو | ۳ - علم الروایه : اخبار مشکله |

دوره سه ساله تخصصی (نیل بمرتبه اجتهاد) که نزد مراجع تقلید و اعلم هر بلدی تحسیل شود

سال اول

سال دوم فقه و اصول - خارج نوشن مسائل شرعیه با ذکر ادلہ تفصیلیه

سال سوم

متهم پرگرام مدرسه دوازی * مصوب ۸ مهر ماه ۱۳۰۹

ضرائب مواد امتحانیه دوره دوم مدرسه دوازی مصوب ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ از قرار
ذیل است :

۱ - ریاضی : با ضرب ۲۰

- ۲

۳ - فیزیک : « « « ۳۰

۴ - حیوان‌شناسی : « « ۲۰

۵ - نبات‌شناسی : « « ۴۰

۶ - فارسی : « « ۲۰

۷ - فرانسه : « « ۲۰

۸ - فارماکولوژی : « « ۴۰

- پرگرام مدرسه دوازی در صفحه ۲۱۶ احصایه ۱۳۰۷ — ۱۳۰۸ طبع شده است



۱

پروگرام مدرسه عالی فلاحت مصوب ۱۶ فروردین ۱۳۱۱

۱ - گیاه‌شناسی :

معرفه الاشكال و تشریح نباتات - وظائف الاعضاء نباتات - معرفة الحیات - توالد و تناول نباتات طبقه بندی نباتات - جغرافیای نباتات - امراض نباتات

۲ - معرفة الحیوان : حیوان شناسی

مقدمه - نشو و ارتقاء - انتشار حیوانات در روی زمین - حیوانات بی شکل - معرفه الاعضاء و تشریح و مقایسه حیوانات - ارتباط اجتماعی و حیاتی حیوانات با یکدیگر - معرفه الجنین - سلول شناسی - نسوج

۳ - حیوان شناسی خصوصی و زراعتی

طبقه بندی حیوانات - حیوانات یک سلولی و شرح امراض مهمی که آنها در حیوانات و نباتات ممکن است تولید ویا از یکی مددگری منتقل کنند - حیوانات چند سلولی - پستانداران - پرندگان - خزندگان - ذو حیاتین - ماهیها و قسمت مختصی از پرورش ماهی - هزار پایان - عنکبوتیها - خرچنگها - کرمها - نرم تان - شرح مضار یا فوائد حیوانات هر یک از دسته های فوق الذکر برای زراعت

۴ - معرفة الجو

جو - اسناده زراعت از شناسی اوضاع جوی - شرح مسائل مربوطه بجو (فشار هوا . درجه هوا رطوبت هوا وغیره) - باد ها و اقسام آن - طوفان - ابرها - فصول - شرح کلیه ادواء - استاسیون های معرفه الجوي - یش بینی حوادث جوی - تشکیلات موسسات معرفه الجوي - ابلاغیه معرفه الجوي یومیه - شعبه اطلاعات معرفه الجوي زراعتی - اقلیم واب و هوا - اقسام اقلیم و مناطق مختلف کره ارض اقلیم مختلف در ایران

۵ - شیمی

الف - شیمی عمومی

قوانين عمومی شیمی - شیمی الی - کلیات راجم بترکیب و تجزیه - بحث مختصی راجع به کاربن - هیدروکاربنها - سوختهای مایع - الکلها - اترها - اسیدهای آلی - مواد آرمه و اقسام آن - قندها

ب - شیمی فلاحتی

۱ - شیمی خاکی : تعریف - محیط (هوا - خاک و اثرات آن در زندگانی - نباتات - عوامل مؤثر در برداشت محصولات - خاکهای زراعتی و تشریع تشکیلات ذرات خاک - طریقه تجزیه خاکهای زراعتی از نظر شیمیائی و فیزیکی و غیره - موادیکه اساس خاکهای زراعتی را تشکیل میدهند - موادیکه بواسطه کوههای آتش فشان از مواد اولیه تشکیل شده اند - عناصر الی خاک - کللوئیدها - خواص طبیعی خاک از لحاظ فیزیکی و شیمیائی و حیاتی

۲ - شیمی حیاتی : کلیات راجع به موجودات حیه نباتات و حیوانات - مواد الی - هیدرات دوکاربن - دهنهایت - مواد ازته - تغییر و تطور مواد آلی در جسم و شرح عمل تمثیل مواد خارجی توسط حیوانات و نباتات - ترکیب و تشکیل نسوج نباتی - تشریع سلول نباتی از نظر شیمیائی و فعل و اتفاعلهایی که واقع میشود - عناصر آلی نباتات - عناصر معدنی نباتات - شرح تغذیه نباتات - جذب و تحصیل کاربن - هیدرژن - آکسیژن - ازت - جذب مواد معدنی و خاشاک - فعل و اتفاعلهای شیمیائی که در بذور بتناسب تحت تاثیر عوامل فیزیکی (حرارت و روشنایی و غیره) واقع میشود - چگونه نباتات از عناصر بستیله که از خاک جذب میکنند عناصر مرکب میسازند - شرح رشد نباتات و عواملی که نمو نباتات را کمک میکند - جبه - رشد آن - نمو نباتات - موقع توالد و تناسل - موقع رسیدن خون نبات

۳ - اگرو شیمی : اگرو تکنی - قوت و حاصل خیزی زمین در اقسام خاکهای زراعتی - موادیکه برای حاصل خیز کردن زمین بکار میروند - خاشاکهای الی - سبز - شیمیائی - طرز اصلاح اراضی زراعتی تشخیص صلاحیت اراضی برای زرع بذر خصوص - تهیه آنها برای کشف بذور مختلفه - عملیات میکرو بها در تطور و تغیر کودالی

۶ - معرفة الحشرات

الف - قسمت عمومی

کلیات - وصف داخلی و خارجی حشرات - معرفة الوظائف حشرات - تولید مثل - نشوونما - معرفت محیط و طرز زندگانی حشرات - انتشار حشرات در کره ارض - طبقه بندی حشرات - اهمیت حشرات در طبیعت - اهمیت حشرات برای سایر حیوانات .

ب - قسمت خصوصی

دفع آفات نباتی - اهمیت اقتصادی حشرات - طرز تعیین مضرات واردہ از وجود حشرات مضره رعایت صرفه جوئی حین مبارزه با حشرات (در مبارزه با آفات و اتخاذ اصول و وسائلی که از همه میشتر بصرفه مقرر نمیباشد) - تشکیلات دفع آفات نباتی - اصول مبارزه با حشرات - طبقه بندی حشرات از نظر طرز تغذیه آنها - آفات مهم فلاحتی مالک خارجه و اصول مبارزه با آنها - آفات مهم فلاحتی ایران و طرز مبارزه با آنها

ج - اقسام ملخ مهم در ایران و دفع آنها

د - سن و اصول جلوگیری از آن

۷ - فلاحت عمومی

زمین شناسی (تشکیلات زمین - طبقات زمین - احجار مشکله در زمین - تجزیه زمین - اقسام زمین‌های زراعتی و غیر مزروع -) تجزیه فیزیکی (اقسام مختلفه خاکهای زراعتی) - تجزیه خاک - تجزیه مکانیکی - تعیین مقدار موادی که خاک‌زراعتی را تشکیل نماید از قبیل شن و ماسه و خالدرس - تجزیه شیمیائی - تعیین مقدار مواد شیمیائی که در خاک پیدا می‌شود - آثار جو در خاکهای زراعتی و تشکیل قشر قابل ذرع - تغییرات مواد آلی در خاک - شخم - اعمال زراعتی - ماله (تصفیل) - غلطک - دیمی کاری در مالک کم آب - اصلاح اراضی - اقسام کودهای شیمیائی (کودهای شیمیائی) - اقسام کودهای معدنی - بذر کاری - بذر - موازنیت نباتات در حین نمو - درو - خرمن کوبی - ذخیره کردن غلات - ذخیره کردن علوفه (تر - خشک) - تناوب محصولات فلاحتی وایش بندی

۸ - فلاحت عمومی

شرح هریک از نباتات مزروعه و طرز زراعت و کلیه خصوصیاتی که راجع به زراعت و نگاهداری و امراض هریک از آنها است - طائفه غلات - گندم - چاودار - یولدف (جوی دو سر) ارزن - ذرت - برنج - ذرت خوش - گندم سیاه - طائفه نباتات صنعتی - سیب زمینی - چغندر - پنبه - توتون - گنان - گرفت - شاهدانه - روناس - زعفران - کبجد - کرچک - تریاک - طائفه بقولات - نخود - لویا - ماش - باقالا و غیره - طائفه علوفه - یونجه - اسپرس - سنگینک - شبدر - و غیره چمن زارهای طبیعی و مصنوعی

۹ - رسم هندسی

ترسیم ماشین‌های فلاحتی و ابینه و غیره .

۱۰ - مساحی و نقشه برداری

- ۱ - مساحی : تعریف علم مساحی - شرح آلات و ادوات مساحی - مقیاس نقشه .
- ۲ - نقشه برداری : اقسام نقشه برداری با متر - بوسیله تقاطع بوسیله شمع - بوسیله آلات دقیق نقشه برداری - تسویه ساده - مرکب - ترسیم نقشه ساده از قبیل عمارت و قریه و غیره .

۱۱ - معرفة الارض

تقسیمات عمده عالم معرفة الارض - تغییرات ماضی و کنونی قشر زمین - آثار آب و هوای بخش و غیره - شرح مختصری راجع بعلم بالثروتولوژی - کلیات راجع به شناسائی احجار - شرح اقسام مختلفه احجار - شرح تشکیل طبقات زمین - شرح احصار زمین - حیوانات و نباتات و احجار هریک از اعصار پنج گانه - اصول معرفة المیاه - جریان آب در طبقات مختلفه زمین - آبهای عمیق زمین - شرح نواحی مختلفه ایران از نقطه نظر تشکیلات معرفة الارض - استفاده های فلاحتی از علم معرفة الارض - شناختن مبدأ خاکهای زراعتی

۱۲ - فرانسه

چون داوطلبان باید دیپلم شش ساله متوسطه (شعبه علمی) را داشته باشند . لهذا فرانسه محتاج نخواهد بود

ولی چون ~~نمکن~~ است قوه بخشی از آنها کم باشد و مدرسه تدریس آنرا لازم بداند لذا اجازه تهیه پروگرام این زبان با خود مدرسه میباشد

۱۳ - قوانین شرعی و عرفی راجع به معاملات زراعتی

گلیات - بیع و اقسام آن - خیار - رباه - بیع محصولات تر (میوجات - سبزیجات) - اجاره - مزارعه - احیاء اراضی بایر : حريم و حدود - آبیاری و حق شرب

۱۴ - باغبانی

۱ - غرس اشجار مثمره : مقدمه - اهمیت محصول و میوجات در ایران و سایر ممالک - غرس اشجار و اصول عمومی مربوطه آن - باغ و میوهزار و کلیه اصول مربوطه آن - هرس اشجار مثمره - تکثیر اشجار مثمره - غرس اشجار خصوصی - تقسیم میوجات (دانه‌دار - هسته‌دار - گوشت‌دار - آبدار - خشک) با شرح زراعت و موازبت کلیه اطلاعات مربوطه بهریک از اشجار مثمره - میوه‌های دانه‌دار (کلابی) - سیب - مرکبات - انار - از گیل و غیره) - میوه‌های هسته‌دار : هلو - زردالو - آلو و گوجه - آلو بالو و گیلاس - زیتون و غیره) - خشکه‌مار (بادام - پسته - شاهبلوط - فندق - گردو و غیره میوه‌های آبدار و دانه‌ریز (مو - انگور فرنگی - تمثک - انجیر و غیره) برداشت محصول و خشک کردن میوجات - طرق مختلف گذاشتن میوحات در قوطی

۲ - سبزیجات : تاریخچه - اهمیت سبزیجات در ممالک خارجه - ملاحظات عمومی

احداث و موازبت باغ سبزی و بوستان - کوددادن سبزیجات - عمل آوردن سبزیجات زودرس بوسائل مصنوعی - آبیاری سبزیجات - وسائل مختلف تکثیر سبزیجات - تاوب زراعت سبزیجات در یک بوستان - زراعت خصوصی سبزیجات و شرح هر یک از آنها - سبزیجات که ریشه تحت ارض آنها مصرف میشود - سبزیجات که قسمتهای سبز آن مصرف میشود - گلکاری - مقدمه - تزیین باغ - گلهای که در هوای آزاد عمل می‌آیند - طریق زراعت و موازبت و عمل آوردن آنها - طراحی باغ بوسیله چمن و گل و تشکیل تپه‌های گل - اشجار و تپه‌های تزیینی در باغ - عملیات باغبانی مخصوص خشک کردن میوه و عملیات لا برآنوارها و عملیات در باغ .

۱۵ - پرورش کرم ابریشم

مقدمه - تاریخچه پرورش کرم ابریشم در ایران و در دنیا - ممالک ابریشم خیز دنیا - اهمیت ابریشم در اقتصادیات مملکت - شرح عمل آوردن درخت توت - خصوصیات کرم ابریشم - ابریشم - کچ و سایر مواد ابریشمی - ابریشم - کرم‌های وحشی - ابریشم مصنوعی
اضافه بر مواد ساعات فوق الذکر :

عملیات - کفرانسوانی راجع به عملیات در سه ماهه فروردین و اردیبهشت و خرداد هر سال بشانگردان مطابق شرح ذیل داده میشود .
طریق تراش درخت توت - امراض درخت توت - تفتیش تخم نوغان در سرحد - تلمبار - طریقه

تخمگیری از کرم ابریشم - عملیات در تلمبار در دوره پرورش کرم ابریشم - عملیات راجع با قسم تکثیر و تراش در بهار

۱۶ - اقتصاد

الف - اقتصاد عمومی

مقدمه - اصول عقاید مختلف معروف راجع به مصرف اقتصاد - احتیاج - ارزش - تولید ثروت - جریان ثروت - تقسیم ثروت - مصرف ثروت - احصایه

ب - اقتصاد روستائی

مقدمه - ارتباط اقتصاد با فلاحت - عوامل خارجی مؤثر در اقتصاد روستائی و وسائل حل و تقل عوارض - گمرکات و غیره - عوامل داخلی مؤثر در اقتصاد روستائی (اوضاع محل - عوارض بلدي - وسائل حل و تقل داخلی - مالیات‌های مختلف داخلی - نوع بازار فروش و غیره) - مؤسسات خصوصی مربوط بفلاحة - قوانین - معاملات - قانون مدنی - ثبت اسناد - اطلاعات حقیقی که بحال فلاخ مفید است

۱۷ - دفتر داری فلاحت

اصول علم دفتر داری فلاحت - اقسام دفتر داری ساده و مضاعف - دفاتر مختلفی که باید زارع برای تنظیم محاسبات خود نگاهدارد - دفتر صندوق - دفتر انبار - دفتر یومیه و غیره - نume از اوراق یومیه و هفتگی - راپورت قریه - عائدی خالص - عائدی کل - مخازن بهره برداری

۱۸ - پرورش زنبور عسل

شرح زندگانی حیاتی و اجتماعی زنبور عسل - سکنه کندوی عسل - تغذیه زنبور عسل - توآلد و تناسل زنبور و تکثیر زنبوران کندو - اثایه لازمه برای پرورش زنبور عسل - برداشت محصول از کندوها - عوامل مؤثر در تولید عسل - انواع کندو - اثایه لازمه برای پرورش زنبور و تولید عسل طریق نگاهداری و عملیات لازمه در هر سال - بناهای که زنبور از آنها تغذیه کرده و تولید عسل می‌کنند دشمنان کندو و امراض زنبور عسل

۱۹ - لبیات سازی

شیر و محصولات متفرعه آن - خواص آن - ترتیت شیر - نگاهداری شیر - طریقه تجزیه شیر - کره شرح ساختن کره و کلیه ماشین آلات مخصوصه با آن - پنیر - اقسام پنیر - شرح ساختن بعضی پنیر های مخصوص و مهم

۲۰ - صنایع فلاحتی

قدسازی - جوهرهای باتی - ساختن الکل و عرق و سایر مشروبات الکل و اندامتن شراب - نشاسته سلزی - رنگهای باتی - سرکه اندامتن

(اسباب و ادوات میکاپکی وزرایتی و معماری و بتن سد و امثال ذالک)

مکانیک - قوه - حرکت - کار - انتقال - حرکت - ماشین های ساده - ماشین های محرك - موتور های حیوانی - موتور های کازی - موتور های بخاری (خیلی مختصر) - موتور های برقی موتور های بادی - موتور های آبی - ماشین های فلاحتی - شرح هر یک از ماشین های فلاحتی که در صحرا و یا در داخل ابنيه قدیمه بکار میروند - استعمال ماشین آلات وقتی که قوه محرك غیر از حیوانی باشد

۲۲ - معرفة المياه

قوانين مربوطه بجريان آب - فشار آب و غيره - اندازه گرفتن مقدار آب يك نهر و سرعت جريان آن (باصلاح رعيتی سد کن آب) - ذخیره کردن آبها در سطح - آب انبار - سدها - ایجاد دریاچه های مصنوعی - اکتشاف آبهای تحت الارضی - قنات - چاههای ارتزین - صعود آبها از سطح پائین سه سطح بالاتر (اول بوسیله سدها - دوم بوسیله ماشین های مختلف) تلمبه - سایر آلاتی که برای صعود آب استعمال میشود - آبیاری - زه کشی - بنائی روشنائی - مختصری از اصول بنائی و مقاومت مصالح - شرح انواع ابنيه روستائی - عملیات سوار کردن و پیاده کردن - تعمیر ماشین آلات فلاحتی اطلاع مختصری از آهنگری و نجاری

۲۳ - پرورش حیوانات اهلی

تشريح تطبیقی حیوانات اهلی - وظایف اعضاء حیوانات اهلی - معرفة الاشكال - سن - علام خارجی بدن حیوانات - حفظ الصیحه حیوانات اهلی - طرز تغذیه حیوانات اهلی - پرورش حیوانات عمومی (تولید شیر - تولید گوشت ژنتیک در حیوانات) - پرورش حیوانات خصوصی (نژادها) - امراض حیوانات (فقط امراض مهم مسری تدریس میشود) - پرورش جلد .

۲۴ - حفظ الصیحه روستائی

۱ - تعریف - اهمیت و متعلقات حفظ الصیحه - حفظ الصیحه عمومی (خاک - هوا - جو - آب - بناهای مسکونی) - حفظ الصیحه اقتصادی و پوست بدن - البسه - اسلکت و امراض آن - عضلات و خستگی آنها - شش - قلب - همه - سمویت از الکل - طفیلیهای انسان و امراضی که تولید میکنند - امراض مسریه انسان - تبا - دیابتی - منتشریت - مطبقه .. سرخک - محملک - وبا - سل - طاعون - اسهال خونی - ایمنیت - ضد عفونی - امراض تناسلی (سوزاک و سفلیس) - مalaria - گرانولاسیون (جوم پلک) کچلی - سالک - آبه - جرب - حفظ الصیحه اجتماعی - مواطنیهای فوری تا ورود طبیب سذخ بندی - جراحت - رعاف - پیچش مفصل دست و پا - برق زدگی - خفه شدن - غرق شدن - گزیدگی توسط حیوانات سمی - تهیه صورت اسمی دو اجات ضروری که در قراء برای هر زادعی لازم است

۲۵ - جنگلبانی

بیست کنفرانس .

۴۶ - صورت اسامی مواد دروسیکه در کلاس‌های اول و دوم مدرسه عالی

فلاحت تدریس میشود

سال اول :

گیاه‌شناسی : (معرفه الاشكال و تشریح نباتات - وظائف الاعضاء نباتات - معرفة الحیوان) - معرفة الحيوان - معرفة الجو - شیمی عمومی - فلاحت عمومی - معرفة الارض (تعريف علم معرفة الارض - تقسیمات عمده معرفة الارض - تغیرات ماضی و کنونی قشر زمین - ادوات آب و بیخ و غیره - شرح مختصری راجع علم پالئوتولوژی - کلیات راجع بیشنسائی احجار - شرح طبقه‌بندی زمین - سبزیکاری - پرورش کرم ابریشم - اقتصاد عمومی - دفترداری فلاحتی - مهندس زراعتی : (mekanik - موتور - ماشین‌های فلاحتی، تربیت حیوانات اهلی - حفظ الصحه و بیطاری)

سال دوم :

گیاه‌شناسی : (طبقه‌بندی نباتات - جغرافیا نباتات - امراض نباتات) - شیمی فلاحتی - معرفة الحشرات - فلاحت خصوصی - مساحی و نقشه‌برداری و رسم هندسی ماشین و آلات - معرفه الارض (اعصار پنجگانه زمین و حیوانات و نباتات و احجار آنها) - معرفة المیاه - استفاده‌های فلاحت از معرفة الارض - غرس اشجار منمراه - گلکاری - عملیات و باگبانی - اقتصاد روستائی - لبیات سازی - معرفة المیاه (قوانین مربوطه بجريان آب - فشار آب و غیره - اندازه رفقن مقدار آب نهر و سرعت جريان آن - ذخیره کردن آبها - آب انبار و سدها - ایجاد دریاچه‌های مصنوعی - اکتشاف آبهای تحت الارضی - قنات - چاه - چاه آرتزین - چشمه - صعود آب از سطح پائین بیالا - صنایع روستائی - حفظ الصحه و تربیت خصوصی حیوانات - زنبور عسل و تربیت طیور درس فرانسه و قوانین عمومی راجع بمعاملات دره ر دو کلاس تدریس میشود - میکروب‌شناسی امراض حیوانی .

۲

پروگرام مدرسه صباغی اداره کل صناعت مصوب ۲۲ فروردین ماه ۱۳۱۱

قسمت دروس علمی در سال اول :

- ۱ - اطلاعات عمومی راجع بعلم رنگرزی از نظر تاریخی و صنعتی و فیزیکی و شیمیائی
- ۲ - شیمی عمومی : شبه فلزات
- ۳ - شیمی نسجی : (کلیات و طبقه‌بندی الیاف نسجی و پشم)

۴ - طریقه های مختلف شست و شو و گرفتن چربی و سفید کردن پشم
۵ - مواد ملونه طبیعی : توصیف و زراعت و پرورش مواد ملونه و مشخصات شیمیائی آنها و غیره .

۶ - اطلاعات کلی راجع به گوسفند : (از نظر علم حیوان شناسی)

۱ - نژاد های مختلفه گوسفند

ب - پرورش گوسفند باصول صحیح برای تهیه پشم خوب

ج - امراض گوسفند و وسائل جلوگیری از آنها

د - ساختمان و مشخصات فیزیکی انواع پشم

ه - اطلاعات اقتصادی در موضوع اهمیت گله داری و تجارت پشم

۷ - طریقه های مختلفه صباخی پشم با کلیه مواد ملونه طبیعی و طرز استعمال دندانه های مختلفه

۸ - مطالعات راجع به مواد ملونه شیمیائی که در رنک کردن الیاف نسجی مختلفه بکار برده می شود

۹ - طریقه های مختلفه رنگرزی پشم با مواد ملونه شیمیائی

قسمت عملیات فنی در سال اول :

۱ - امتحانات و عملیات گرفتن چربی و شست و شو و سفید کردن و تشخیص انواع پشم

۲ - تشخیص مواد ملونه طبیعی و سایر موادی که در رنگرزی بکار برده می شود و طرز تهیه آنها و عصاره سازی و غیره

۳ - امتحانات و عملیات طریقه های مختلفه رنگرزی پشم با اقسام و انواع مواد طبیعی با دندانه های مختلفه

۴ - امتحانات و عملیات طریقه های مختلفه رنگرزی پشم با اقسام و انواع مواد ملونه شیمیائی

۵ - تهیه انواع خمرة های نیل و عملیات رنک کردن پشم با نیل طبیعی و انواع نیل های شیمیائی

قسمت دروس عامی در سال دوم :

۱ - شیمی عمومی : فلزات .

۲ - مطالعات کلی راجع به مواد طبیعی و شیمیائی که در رنگرزی پشم با پضموم مواد ملونه بکار برده می شود

۳ - شیمی نسجی : پنبه و ابریشم

۴ - مطالعات راجع با آب از نظر رنگرزی :

۱ - ترکیبات شیمیائی و تجزیه آب

ب - طرز تصفیه آب با وسائل شیمیائی و میکانیکی

- ۰ - اطلاعات کلی راجع بکرم ابریشم
- ۱ - پرورش کرم ابریشم
- ۲ - امراض کرم ابریشم
- ج - مشخصات فیزیکی ابریشم
- د - اطلاعات اقتصادی راجع باهمیت ابریشم در ایران و سایر نقاط دنیا
- ۶ - طریقه های پختن و سفید کردن ابریشم
- ۷ - طریقه های مختلفه رنگرزی ابریشم با مواد ملونه طبیعی
- ۸ - اطلاعات کلی راجع به پنبه و سایر الیاف نسجی نباتی :
- الف - اقسام و انواع نباتات نسجی
- ب - زراعت نباتات نسجی
- ج - مشخصات فیزیکی و شیمیائی کلیه الیاف نسجی
- ۹ - طریقه های مختلفه شست و شو و سفید کردن پنبه
- ۱۰ - طریقه های مختلفه رنگرزی پنبه با مواد ملونه طبیعی
- قسمت عملیات فنی در سال دوم :
- ۱ - تجزیه آبها بواسیل شیمیائی
- ۲ - عملیات تصفیه آنها بواسیل شیمیائی و میکانیکی
- ۳ - امتحانات پختن و سفید کردن ابریشم
- ۴ - امتحانات و عملیات رنگرزی ابریشم با مواد ملونه طبیعی
- ۵ - امتحانات و عملیات شست و شو و سفید کردن پنبه
- ۶ - امتحانات و عملیات رنگرزی پنبه با مواد ملونه طبیعی
- ۷ - امتحانات و تجزیه شیمیائی برای تشخیص الیاف نسجی
- قسمت دروس علمی در سال سوم ،
- ۱ - شیمی عمومی : (شیمی آلی)
- ۲ - شیمی صنعتی مربوط به صنعت رنگرزی
- ۳ - شیمی صنعتی مختلفه رنگرزی ابریشم با مواد ملونه شیمیائی
- ۴ - طریقه های مختلفه رنگرزی پنبه با مواد ملونه شیمیائی
- ۵ - مطالعات راجع تعیین درجه ثبات کلیه رنگهای طبیعی و شیمیائی
- ۶ - درجه ثبات در مقابل روشنایی و شست و شو با آب صابون
- ب - درجه ثبات در مقابل شست و شوی شیمیائی که در امریکا مخصوصاً برای قالی معمول است

- ۶ - طریقه امتحان و تجزیه شیمیائی برای تشخیص الیاف نسجی
- ۷ - اطلاعات کلی راجع بتوانن و تناسب رنگها با یکدیگر
- ۸ - طرز تشخیص جنس رنگها بوسیله تجزیه شیمیائی

قسمت عملیات فنی در سال سوم :

- ۱ - امتحانات و عملیات علمی تشخیص موادی که در رنگرزی استعمال میشود بوسیله تجزیه شیمیائی
- ۲ - امتحانات و عملیات رنگرزی ابریشم با مواد ملونه شیمیائی
- ۳ - امتحانات و عملیات رنگرزی پنبه با مواد ملونه شیمیائی
- ۴ - امتحانات و عملیات تعیین درجه نبات کلیده رنگهای طبیعی و شیمیائی
- ۵ - امتحانات و عملیات شست و شوی نمونه های قالی با مواد شیمیائی بنحویکه در امریکا متداول است
- ۶ - تجزیه شیمیائی الیاف الوان برای تشخیص جنس رنگهاییه برای صباغی آن استعمال شده است

۳

پروگرام علمی * و فنی مدرسه صنعتی فارس مصوب ۱۸ آبانماه ۱۳۱۰

۱ - پرگرام شعبه آهنگردی

سال اول - معلومات تخصصی

در سه یا شش ماهه اول درس تخصصی داده نمی شود

الف - سوخت : مواد محترقه

۱ - هیزم و زغال چوب

۲ - زغال سنگ

۳ - مایعات سوختی از قبیل نفت - بنزین - روغن - نفت سیاه و غیره

۴ - گازها (خیلی مختصر)

ب - مواد معدنی : آهن^{*}

۱ - بدست آوردن آهن - پیدا کردن معدن آهن

۲ - تهیه کردن آهن معدنی

۳ - اضافه و ترکیب کردن آن

ج - بدست آوردن آهن خام

* - قسمت علمی پرگرام مدرسه فوق مطابق با دستور تحصیلات میکل^{آفاق متوسطه} ذکور مصوب ۱۳۱۰ سهرمه است که باید باضافه دفتر داری در چهار سال تحصیلی تدریس شود

- ۱ - کوره بزرگ آهن ذوب کنی.
- ۲ - ریختن مواد آهن خام در کوره.
- ۳ - کوره اختلاط آهن.
- ۴ - اختراعات سیمسن و مارتین.
- ۵ - اختراعات پیسمر و توماس.
- ۶ - فولاد و ذوب آن.
- ۷ - آهن خشکه.
- ۸ - طریقه اصلاح فولادهای بد.

سل دوم - معلومات تخصصی

الف - عملیات با منگنه فشار:

- ۱ - منگنه فشار : کارخانچهای متعلقه با آن
- ۲ - کارخانچهای غیر عمدہ و محصولات آنها
- ب - عملیات با آهن ذوب شده (ریخته گری)
- ۱ - نمونه برای ساختن شیئی از آهن
- ۲ - انکال و فرمهای مخصوص برای ریخته گری
- ۳ - ریخن و کوره ریخته گری
- ۴ - تمیز کردن آهن خشکه (آهن ریخته)
- ج - استعمال آهن گرم : (آهن گرم)
- ۱ - اسباب و آلات آهنگری و ماشینهای مربوطه
- ۲ - گرم کردن آهن
- ۳ - عملیات آهنگری
- ۴ - لحیم کردن و طرق مختلفه آن

سل سوم - دروس تخصصی

- الف** - استعمال آهن سرد : (بریدن - تراشیدن - سوراخ کردن وغیره)
- ۱ - با تیز بر قطع کردن
 - ۲ - با اره بریدن
 - ۳ - انواع ارههای آهن
 - ۴ - سوهان زدن
 - ۵ - سوراخ کردن
 - ۶ - رنده کردن با ماشین رنده و کش دادن آهن

- ۷ - فشار دادن و متراکم کردن آن
- ۸ - صاف و صیقلی کردن و غیره
- ۹ - تراش آهن با ماشین خراطی
- ۱۰ - تمیز کردن

سال چهارم - دروس تخصصی

الف - ماشین آلات و اسباب :

- ۱ - ماشین تراش (خراطی آهن)
- ۲ - ماشین رنده
- ۳ - ماشین صیقلی کردن
- ۴ - ماشین اسباب تیز کشی

ب - تمیز و مرتب کردن و رسیدگی بکارخانجات و اسباب :

- ۱ - مکان و میزهای کار و اسبابها
- ۲ - مرتب کردن ماشینها و چرخهای اتصال
- ۳ - موتورها (ماشینها حرکت)

حساب فنی

یک دوره مختصر در سه ماهه اول از چهار عمل اصلی - سطوح و احجام - مساحت و حجم آنها -
مقیاس طول - اوزان و نقد

رسم فنی

سال اول تا سال سوم

- ۱ - تعریف اصول و قواعد رسم فنی
- ۲ - خط و حروف رسم فنی

۳ - طرح مجسمه سازی - تعیین حدود - نقشه کشی - رسم فکری - نشیب و فرازهای تدریجی
(در این موقع کلیه سرمشقها و نمونهای از شاگرد گرفته میشود)
۴ - رسم اشکال اشیاء در سطح

سال چهارم

رسم در روی تخته های رسم:

- ۱ - نقل کردن رسم های موقتی دستی روی تخته رسم باستعانت آلات رسم
- ۲ - ترکیب دادن خطوط - بنادردن اشکال
- ۳ - جدا کردن و پیرون آوردن قطعات مختلفه از رسمهای بزرگ

دفتر داری

سال اول

۱ - پست

۲ - روابط پستی - مذاکرات مختصر در خصوص روابط پستی - اوزان اصلی بسته های پستی
مقطوع

۳ - موضوع قیمت - در خواست خرید - سفارش - خرید - ارسال - دریافت - پرداخت

سال دوم

معاملات بانکی از قبیل چکها و بروات - شکایات و محکمات راجع بروات

سال سوم

۱ - اقسام مختلفه بیمه

۲ - محکمات مربوط در عدله

سال چهارم

۱ - دفتر داری عملی مفید و نص

- محاسبه نفع و ضرر از روی قیمت اصلی که راجع بحساب فنی

۳ - بالانس تجارتخانهای مختصر و غیره عمده

۱۱ - بروگرام شعبه آهنگری

سال اول

۱ - درس رنگرزی : مقدمه - تقسیم‌بندی الوان - تهییم‌بندی رنگهای مصنوعی - الوان اصلی و فرعی روناس کشت و زرع و رنگرزی آن - گارانسین - روناسهای مصری - دندانه دادن - شست و شوی علمی پشم بطرز جدید و قدیم - دندانهای مختلف - قرمزدانه - کارمن (Karmin) و رنگرزی آن - استعمال تجارتی قرمزدانه - اسپرک ولوته الین - رنگرزی آن - شرح مواد ملونه طبیعی دیگر که چندان مورد استعمال نداشته و برای تغییر لون استعمال می‌شود - ترکیبات مواد ملونه طبیعی با یکدیگر - نیل طبیعی - کشت و زرع - طرز بدست آورن نیل طبیعی - تعیین قوه رنگی نیل - طریقه رنگرزی نیل - دستور رنگرزی نیل که در ایالات و ولایات هر کدام رنگ مینمایند - کار کردن با خم - خم هیدرو سولفات دوسود دستورات کلی راجع بر رنگرزی و طرز تهییه آن

دفتر داری

۱ - دفتر داری : مطابق پرگرام وزارت معارف تدریس خواهد شد

۲ - رسم فنی : ترسیم خطوط و نقشه‌های مختلف برای تهییه نقشه‌های قالی بافی

۴ - لابراتوار : عملیات ابتدائی و مقدماتی برای بدست آوردن ادویجات شیمیائی

سال دوم

۱ - درس رنگرزی :

الوان مصنوعی - رنگرزی آن در روی پشم - رنگرزی در حمام است - رنگرزی در حمل اسد رقیق - رنگرزی در حمام املاح رنگرزی - در حمام قلیائیات - رنگرزی با دندانه کرم - با دندانه زاج - با دندانه کرم و مس - پشم دندانه شده با گوگرد و رنگرزی آن - رنگرزی با صابون و گوگرد - رنگرزی با بی سولفیت دسود - رنگرزی برای بدست آوردن رنگهای باستل - رنگرزی با املاح آهن - رنگرزی با املاح قلع - رنگرزی با رنگهای الیزارین - رنگهای خمرة و شرح آن خم ییدرو سولفیت دامونیاک با نیل - خم هیدرو سولفیت با سودکستیک - خم بی سولفیت و گرد روی و آهک رنگهای خمر اندانترن - رنگرزی الوان مصنوعی در روی پشمها مصنوعی و البسه و طریقهای رنگرزی آن با الوان مختلف

۲ - شیمی عمومی : مطابق پرگرام وزارت معاف

۳ - شیمی خصوصی :

پشم - منظره ذره بینی الیاف و منسوجات - تفسیم بندی پشم - دندانه دادن - شستن پشم بطور شیمیائی - صابونهای مختلف و تاثیر آنها در روی پشم - اثرات ادویه شیمیائی در روی پشم - کاربو نیز از - لاواز - سفید کردن ابریشم - آروز از - براق نمودن پشم

۴ - دفترداری : دفترداری مطابق پرگرام وزارت معارف تدریس شود

۵ - رسم : مفصلتر از سال اول

۶ - کرم ابریشم - : مختصری از تریت کرم ابریشم و درخت توت و امراض آن

۷ - لابراتوار - تهیه بعضی از ادویه جات شیمیائی و عملیات میکروسکوپی

۸ - فیزیک : - مطابق پرگرام وزارت معارف تدریس خواهد شد

سال سوم

۱ - درس رنگرزی : رنگرزی ابریشم بالوان طبیعی مطابق پرگرام سال اول که در پشم ذکر شده است رنگرزی با رنگهای مصنوعی - رنگرزی با رنگهای مختلف اغلب کارخانجات دنیا - رنگرزی با صابون گره یزیده - رنگرزی با صابون گره و قلیائی - رنگرزی با صابون گره - رنگرزی با صابون و گره و اسد آستیک - رنگرزی ابریشمها خراب - رنگرزی ابریشمها که در آخر پیله بدست می آید - رنگرزی دندانه زاج - دندانه کرم - دندانه آهن و غیره - رنگرزی رنگهای آلیزارین - رنگرزی پنه با کلیه مواد ملونه طبیعی و مصنوعی و رنگهایی که تا حال در هر کارخانه بدست آمده از قبیل رنگهای گوگردی - رنگهای ناقول - رنگهای فل - رنگهای خمرة که بهترین رنگهای دنیا است

۲ - شیمی خصوصی : - تأثیرات دندانهای مختلف در ابریشم و پنه - شناختن پشم - ابریشم

و پنهه توسط ادویجات شیمیائی - سوزانیدن و میکریکپی - شست و شوی ابریشم؛ پنهه - طریق چربی گرفتن ابریشم و پنهه - چخن ابریشم - باز کردن پله - تقسیم بندی ابریشم - اثرات ادویجات شیمیائی در ابریشم و پنهه - بارور کردن ابریشم - حکم کردن ابریشم .

۴ - دفترداری : مطابق پرگرام وزارت معارف

۴ - رسم فی

۵ - کرم ابریشم و پنهه

طریقه تریت کرم ابریشم - امراض کرم ابریشم - توجهاتیکه از تخم کرم در زمستان بایستی بعمل آید - دوره تابستانی - مرحله زندگانی کرم ابریشم - طریق پروراندن تخم ابریشم بطرز قدیم و جدید - امراض کرم ابریشم - طریق تخم گیری - امتحان تخم کرم ابریشم و غیره - کشت و زرع پنهه - خواص پنهه - پنهه نارس - پنهه معدنی - اثر ادویه شیمیائی که در رنگرزی پنهه مورد استعمال دارد - اثر بعضی مواد آکسید آن - ابریشم نما نمودن پنهه - ابریشم مصنوعی - اثر مواد مازوئی در پشم

۶ - شیمی عمومی : - مطابق پرگرام وزارت معارف

۷ - لابراتوار : - تمام دروس شیمی که در اینسال تدریس میشود علاوه در لابراتوار خواهد شد

۸ - فیزیک : - مطابق پرگرام وزارت معارف

سال چهارم

۱ - درس رنگرزی : رنگرزی پارچه های پشم و نخ - نخ و ابریشم - پشم و نخ و ابریشم تواماً - رنگرزی مواد نسبی دیگر از قبیل گونی و رامی و شاهدانه و کتان و ابریشم مصنوعی و غیره - رنگرزی کاه - سید - کلاه و غبره - رنگرزی چوبهای مختلف - الوان امویناک - الوان روغنی - الوان غیر ثابت - الوان ثابت - الوان لاک الکلی - الوان غلیانی و غیره - طرز نمایان نمودن اشکال طبیعی - طریق رنگرزی فلزات - رنگهای روغنی - رنگهای نازک - رنگهای کلفت - پر کردن فرو رفتگو فلزات برای رنگ - رنگهای مختلف مصنوعی و ترکیبات آنها

۲ - شیمی عمومی : - مطابق پرگرام وزارت معارف است

۳ - دفترداری : - مطابق پرگرام وزارت معارف است

۴ - رسم فی

۵ - شیمی خصوصی : - دواجاتیکه در رنگرزی استعمال میشود - درست نمودن اغلب صابونها - مابلیزاسیون - اغلب دواجاتیکه برای شناختن آنها استعمال میشود

۶ - آب : شرح آب - تجزیه آب - خواص شیمیائی و فیزیکی آب - تقسیم بندی آبها - آبهای کربناته - آبهای سولفاته - آبهای آهن - آبهای ملحي - آبهای ارسنیکال - آبهای گوگردی - آب باران و برف - آب معطر و طرز تهیه آن - تصفیه شیمیائی آب - صافیها - استرلیزاسیون - تجسس اجسام خارجی در آب - صفات آب در رنگرزی -

۷ - فیزیک : مطابق با پرگرام وزارت معارف

۸ - لابراتوار : - عملیات دروس شیمی عمومی و خصوصی آنچه تا حال تدریس شده در لابراتوار

نشان داده خواهد شد

۹ - معیزی قالیها : - تفتیش الواز در قالی - توضیح فنی راجع بتغیر لون دادن - رنگهای که نقاط ذیل در قالی بکار میروند : کاشان - تهران - خراسان - عراق - تبریز - کرمان - کرمانشاه - قالیهای کارخانه - منظره قالی - تفتیش ظاهری - تفتیش فنی - راکسیونهای که برای تفتیش استعمال میشود - تفتیش رنگهای قالی عملاً در لابراتوار :

III - پر و گرام شعبه نجاری

۱ - درز گیری (جفتگیری چوب با سریشم)
۲ - درز گیری (جفتگیری چوب بدون سریشم)
۳ - درز گیری (نیم نیم کردن چهار قسم)
۴ - قاب درب و تنکه (تنکه بفتح اول وضم ثانی وسکون ثالث تخته نازکی است است که اصطلاح
نجارها است بضم اول هم گفته میشود)
۵ - درز گیری زوایا - فاق و زبانه جعبه - فاق و زبانه وزد (غیر مرئی) نیم نیم .

۶ - رسم میز با کشو
۷ - ضامن صفحه (پشت بند پس گود)
۸ - طریقه اتصال چوبهای بزرگ (یوم و کلاف)
۹ - تخته های باریک برای زینت گنجه و غیره (هلال و زوار ابزار کش)
۱۰ - دربهای مشبك

۱۱ - دربهای ساده با قاب و تنک

۱۲ - لولا

۱۳ - قفل - کشا - کلنده - چفت

۱۴ - اشکال صلیبی

۱۵ - قفسه کوچک (پیش دستی)

رسم فنی - سال دوم (بدون تخته)

۱ - درب اطاق
۲ - درب مدخل خانه
۳ - پنجره
۴ - گنجه دیواری
۵ - درب و کتیبه شیشه
۶ - گنجه های بزرگ و قطعات مختلفه آن

رسم روی تخته با خط کش و گونیا

کلیه رسماهای فوق الذکر

رسم فنی - سال سوم (در روی تخته)

۱ - دربهای دوبل

۲ - درب بزرگ مدخل

۳ - سقف

۴ - پله های ساده چوبی

۵ - دربهای کشائی

۶ - پنجره های کشائی

۷ - درب کاراژ

۸ - پنجره مغازه

۹ - پل چوبی ساده

رسم فنی - سال چهارم (در دفتر و روی تخته)

اقسام مختلف سقف اطاق و عمارت (هفت رقم) - بادگیر - پله های چوبی مهم - پله های چوبی

مار پیچ - درب مغازه - مبل مغازه

حساب فنی - سال اول

دوره مختصر حساب - مساحت سطوح - مربع - مستطیل - دائرة - بیضی - هرم - استوانه -

مخروط - مساحت مثلثات - قضیه فیثاغورث

حساب فنی - سال دوم

مساحت - حجم مکعب - مستطیل - کره - شلجمی - استوانه - هرم - مخروط - استعمال

خورمولهای هندسی در باره چوب - مساحت و حجم مبلغهای مختلفه

حساب فنی - سال سوم

تخمین وزن و قیمت چوب مبلغهای مختلفه (میز - صندلی - درب پله - پنجره و غیره)

حساب فنی - سال چهارم

مساحت - حجم - وزن و تعیین قیمت مواد مذکوره در رسم فنی کلاس چهارم

اصول فنی - سال اول

تعریف انواع چوب - سریشم و خواص آن - تعریف شبشه گری و مورد استعمال آن - اسمی و موارد استعمال آلات و اسباب - نجاری رنگ چوب (مات صیقلی و غیره) - انواع میخهای پیچ - قفل چفت و بست وغیره - بتانه کردن.

اصول فنی - سال دوم

ماشین ها - اره مدور - اره نواری - ماشین خراطی - ماشین رنده - ماشین صیقل - ماشین متنه
ماشین بزرگ اره جهت الوار کردن تنه های بزرگ درخت - طریق منحنی کردن چوب در بخار آب
طریقه خشک کردن چوبهای تو مطابق اخترات جدید

اصول فنی - سال سوم

انواع شیشه های مات و سنگی و سیمی - امراض چوب و طریقه علاج آنها - تائیرات رنگ در
چوب و خصائص شیمیایی رنگها - طریقه تعمیر ماشین آلات و ساختن امثال آنها بطور ساده بكمکه
چوب - ماشین گامی نجاری که شامل انواع ماشین های لازمه باشد (اره - رنده خراطی و غیره)

اصول فنی - سال چهارم

آهن و اهمیت آن در نجاری و ساختن سقف و پله ها
قالب چوبی برای ساختن بتونهای مختلفه ریخته گری
شرح مختصری راجع بموتر (ماشین های محرک)
اهمیت نجاری در زراعت و فلاحت
ساختمان منازل چوبی موقتی و غیره



قسمت دوم

احصائیه عمومی معارف و اوقاف

۱۳۱۰ - ۱۳۰۹